

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného : **V., a.s., K.**, IČO : X., v dovolacom konaní zastúpený JUDr. Š. K., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v K., proti povinnému : **K. Š.**, bývajúci v S., v dovolacom konaní zastúpený JUDr. P. H., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v B., **o vymoženie 2 357 669,- Sk s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 9 Er 2088/2002, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 14. februára 2007 sp.zn. 23 CoE 96/06, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Oprávnenému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava (exekučný súd) uznesením z 29. júna 2006 č.k. 9 Er 2088/2002-204 povolil odklad exekúcie do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom súde pod sp.zn. 4 Cb 1304/02. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danej veci síce nie je daný povinným tvrdený dôvod odkladu exekúcie podľa § 56 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), je tu ale skutočnosť, na základe ktorej môže dôjsť k zastaveniu konania, na ktorú skutočnosť exekučný súd prihliadne podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku ex offo, aj bez návrhu povinného. Podľa exekučného súdu takou skutočnosťou je zistenie, že proti zmenkovému platobnému rozkazu, na základe ktorého sa oprávnený domáha splnenia povinnosti, podal povinný námietky, o ktorých v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp.zn. 4 Cb 1304/02 dosiaľ nebolo rozhodnuté. Rovnako nebolo rozhodnuté o námietkach druhého žalovaného v zmenkovom platobnom konaní, obchodnej spoločnosti F., s.r.o. S.. Podľa exekučného súdu

je výsledok konania Krajského súdu v Košiciach o námietkach neistý „a môže prísť aj k skutočnostiam, ktoré by mohli byť dôvodom na zastavenie exekúcie.“

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Trnave (odvolací súd) uznesením zo 14. februára 2007 sp.zn. 23 CoE 96/06 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že návrh povinného na odklad exekúcie zamietol. Odvolací súd, na rozdiel od exekučného súdu, dospel k návrhu, že nie sú tu žiadne dôvody povolenia odkladu exekúcie, a to ani podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku. Uviedol, že exekučný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia o povolení odkladu ani neuviedol konkrétny dôvod, pre ktorý by mala byť exekúcia zastavená. Podľa odvolacieho súdu zatiaľ tu nie sú žiadne podklady pre kladné rozhodnutie o návrhu na povolenie odkladu exekúcie. Exekučný titul (zmenkový platobný rozkaz) je vo vzťahu k povinnému právoplatný a vykonateľný, keďže námietky povinného proti nemu boli uznesením Krajského súdu v Košiciach z 28. februára 2006 č.k. 4 Cb 1304/02-64 zamietnuté ako oneskorene podané. Uviedol, že tu nie je žiadny dôvod, pre ktorý by bolo potrebné v predmetnej veci čakať na iné rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach v uvedenom konaní.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu povinný podal dovolanie. Navrhol napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie „Okresnému súdu Trnava“. Uviedol, že dovolanie opiera najmä „o preukázanie skutočnosti zaplatenia celej pohľadávky žalobcovi a to obchodnou spoločnosťou F., s.r.o., ktorá pohľadávku zaplatila do 28. februára 2002.“ Tiež uviedol, že 24. apríla 2007 podal návrh na povolenie obnovy konania Krajského súdu v Košiciach vedeného pod sp.zn. 4 Cb 1304/2002. Vytýkal odvolaciemu súdu, že „nesprávne posúdil možnosť zastavenia tejto nespravodlivo vedenej exekúcie (celá pohľadávka bola ešte v roku 2002 oprávnenému zaplatená) keď nepriznal žiadny význam skutočnosti, že na Krajskom súde v Košiciach nebolo ukončené konanie v právnej veci č.k. 4 Cb 1304/2002.“ V odôvodnení dovolania potom podrobne uviedol „podstatné skutočnosti týkajúce sa obchodno-záväzkového vzťahu medzi V., a.s. a F., s.r.o.“.

Oprávnený navrhol dovolanie povinného zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), postupujúc podľa predpisov účinných od 15. októbra 2008 (prechodné ustanovenie § 372p ods. 1 O.s.p. k úpravám účinným od 15. októbra 2008 vykonaným zákonom č. 384/2008 Z.z), po zistení, že dovolanie podal včas účastník exekučného konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným

prostriedkom (§ 239 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie povinného nie je dôvodné.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je podľa zákona (§ 242 ods. 1 O.s.p.) viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi a obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p., a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ tieto iné vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzujú len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale aj podľa ich obsahu.

Vzhľadom na vyššie uvedenú zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným).

Povinný vady konania v zmysle § 237 O.s.p. nenamietal a v dovolacom konaní žiadna z týchto väd ani nevyšla najavo.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak na ňu dovolanie nepoukazuje, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Jej základom je porušenie iných procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

Procesné vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. nevyšli v dovolacom konaní najavo.

Dovolací súd potom pristúpil ku skúmaniu vecnej správnosti napadnutého uznesenia odvolacieho súdu z hľadiska dovolacieho dôvodu, ktorý povinný v dovolaní uplatňuje, vrátane jeho obsahového vymedzenia. Nezaoberal sa pritom právnymi otázkami povinným nenamietanými. Dospel k záveru, že obsah dovolania povinného nie je spôsobilý spochybniť správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska dovolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených.

Exekučným titulom v danej veci bol zmenkový platobný rozkaz z 11. júla 2002 č.k. 4 Zm 74/02-11 vydaný Krajským súdom v Košiciach, ktorý vo vzťahu k povinnému nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 3. októbra 2002.

Povinný opiera svoje dovolanie o tvrdenie, že celá exekúciou vymáhaná pohľadávka bola oprávnenému uhradená obchodnou spoločnosťou F., s.r.o do 28. februára 2002. Tvrdí teda, že právo oprávneného vymáhané exekúciou zaniklo splnením povinnosti ešte pred vydaním exekučného titulu.

I v exekučnom konaní musí byť rešpektovaný zánik práva, pretože nútené vymáhanie už neexistujúceho práva je v rozpore so zásadami istoty a stability v súkromnoprávných vzťahoch a zákazu zneužitia subjektívnych práv. Exekučný súd ale nemôže rešpektovať každý zánik práva. Z podstaty exekučného konania vyplýva, že existencia práva a tomu zodpovedajúcej povinnosti musí byť najprv určená rozhodnutím príslušného štátu orgánu alebo iným zákonom stanoveným spôsobom. Z toho dôvodu je nutné, aby všetko, čo je potrebné pre určenie práva, bolo vykonané v konaní o veci samej (v tzv. základnom konaní). V konaní o vymoženie takto určeného práva (v exekučnom konaní) je potom možné prihliadnúť už iba na to, čo sa udialo po vydaní exekučného titulu. Okolnosti majúce za následok zánik práva, ktoré nastali pred vydaním titulu, zákon umožňuje uplatniť len v konaní vo veci samej (v tzv. základnom konaní) a spôsobom na to určeným. Ich relevancia sa dovŕšuje vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stáva podkladom pre exekúciu (porovnaj napr. R 47/1970). I ustanovenie § 50 ods. 1 Exekučného poriadku kategoricky ustanovuje, že povinný môže vzniesť proti exekúcii námietky vtedy, ak *po vzniku* exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jej vymáhateľnosti.

Povinný, ak sa chcel brániť proti zmenkovému platobnému rozkazu, musel uviesť všetko, čo proti platobnému rozkazu namieta, t.j. aj zánik práva splnením, vo včas podaných námietkach proti nemu. Povinný ale námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu včas nepodal. Jeho námietky boli uznesením Krajského súdu v Košiciach z 28. februára 2006 č.k. 4 Cb 1304/2002-64, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2006 sp.zn. 6 Obo 116/2006, 6 Obo 117/2006, zamietnuté ako oneskorene podané. Poznamenáva sa, že zmeškanie lehoty na podanie námietok povinný nepopiera ani v dovolaní (str. 5, prvý odsek jeho dovolania).

Pokiaľ povinný v dovolaní poukazuje na to, že v konaní Krajského súdu v Košiciach vedenom pod sp.zn. 4 Cb 1304/02 nebolo dosiaľ rozhodnuté o námietkach obchodnej spoločnosti F., s.r.o., proti zmenkovému platobnému rozkazu, dovolací súd poznamenáva, že uznesením Krajského súdu v Košiciach z 25. septembra 2007 č.k. 4 Cb 1304/2002-240, právoplatným 7. marca 2008, bolo konanie proti uvedenej obchodnej spoločnosti zastavené. K tejto námietke povinného sa žiada pripomenúť, že účinky námietok podaných len niektorým z odporcov proti zmenkovému platobnému rozkazu, vydanému proti viacerým odporcom, závisia od povahy ich procesného spoločenstva. Zmenkoví ručiteľia, ako spoločne a nerozdielne zmenkovo zaviazané osoby, majú v občianskom súdnom konaní postavenie samostatných procesných spoločníkov. (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. marca 2001, sp.zn. 5 Obo 257/2000). Takýto záver vychádza z toho, že zmenkové konanie je konaním skrátaným, v ktorom je možné uplatniť len tie práva veriteľov voči dlžníkom, ktoré sú spojené s nezaplatením zmenky. Zmenkový platobný rozkaz súd vydáva na návrh doložený zmenkou, prípadne ďalšími listinami závisiacimi na povahe uplatňovaného nároku. Obranou odporcu proti zmenkovému platobnému rozkazu sú námietky. Nato, aby mohli byť námietky prejednané súdom, musia byť splnené zákonom stanovené podmienky. Námietky musí odporca podať v lehote troch dní od doručenia platobného rozkazu a námietky musia byť odôvodnené. Ustanovenie § 175 ods. 2 O.s.p. neupravuje účinky námietok podaných len jedným alebo niekoľkými odporcami, proti ktorým bol vydaný zmenkový platobný rozkaz. Vzhľadom na to, že námietkami sa tento platobný rozkaz neruší, nie je možné postupovať analogicky podľa § 174 ods. 2 O.s.p., to znamená, že na prejednanie námietok všetkých odporcov nestačí, ak tieto boli podané riadne iba niektorým z odporcov. Účinky takto podaných námietok na právoplatnosť a vykonateľnosť zmenkového platobného rozkazu závisia od povahy spoločenstva účastníkov (§ 91 ods. 1, 2 O.s.p.). Pokiaľ podá námietky niektorý zo samostatných spoločníkov (§ 91 ods. 1 O.s.p.), majú námietky účinky

len vo vzťahu k tomu, kto ich podal a v rozsahu, v akom ich podal. Voči ostatným samostatným spoločníkom nadobudne zmenkový platobný rozkaz účinky právoplatného rozsudku a súd nemôže vo vzťahu k týmto ostatným spoločníkom posudzovať dôvodnosť uplatnenej obrany. Samostatnými spoločníkmi sú i osoby, ktoré sú z hľadiska hmotného práva solidárnymi dlžníkmi.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd na daný skutkový stav použil správny právny predpis, tento aj správne vyložil a jeho právne závery zodpovedajú hypotéze použitého právneho predpisu. Uznesenie odvolacieho súdu je z hľadiska ostatného dovolacieho dôvodu (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) teda správne. Nakoľko nebolo zistené, že by konanie odvolacieho súdu bolo postihnuté vadou uvedenou v ustanovení § 237 O.s.p. alebo inou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie povinného podľa § 243b ods. 1 a 4 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. uznesením zamietol.

V dovolacom konaní procesne úspešnému oprávnenému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti povinnému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal oprávnenému náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. apríla 2009

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková